

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Moklso ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAINORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

LIETUVOS MERGAIČIŲ NERIMO, PSICHOLOGINĖS GEROVĖS IR SAVIVERTĖS SĄSAJOS SU POŽIŪRIU Į SAVO KŪNO SVORĮ

Darbo autorė. Ieva VANAGAITĖ, IV kursas.

Darbo vadovė. Prof. Dr. (HP) Janina TUTKUVIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Nustatyti mergaičių požiūro į savo kūno svorį sąsajas su nerimu, saviverte ir psichine sveikata.

Darbo metodika. Lietuvos 16–20 metų amžiaus mergaitės buvo apklaustos anonimine internetine anketa 2024 m. pavasarį. Anketą sudarė klausimai apie demografinius rodiklius, savivertės vertinimui naudota Rosenberg'o pasitikėjimo savimi skalė (1965 m.), nerimui vertinti naudota Generalizuoto nerimo sutrikimo skalė – 7 (GAD–7), savijautos vertinimui – Pasaulio sveikatos organizacijos psichinės sveikatos gerovės indeksas 5 (WHO–5), o požiūriui į kūno svorį vertinti naudotas klausimas „Ar norite numesti svorio?“. Pagal savivertės ir nerimo skalių atsakymus respondentės suskirstytos į 3 grupes – mažos savivertės (0–14 b.), vidutinės savivertės (15–25 b.), didelės savivertės – (26–30 b.) bei patiriančios nedidelį nerimą (5–9 b.), vidutinio sunkumo nerimą (10–14 b.), didelį nerimą (15–21 b.). Pagal psichinės sveikatos gerovės indeksą mergaitės buvo suskirstytos į 2 grupes: prastą psichinę savijautą turinčias (≤50 b.) ir gerą psichinę savijautą turinčias (50–100 b.). Mergaitės taip pat suskirstytos į dvi amžiaus grupes: 16–18 m. („jaunesnioji“ gr.) ir 19–20 m. („vyresnioji“ gr.). Statistinė analizė atlikta MS Excel ir IBM SPSS programomis. Duomenų reikšmingumo sąlyga $p < 0,05$.

Rezultatai. Apklausoje dalyvavo 91 mergaitės (57 jaunesnės ir 34 vyresnės). Respondenčių amžiaus vidurkis buvo $18 \pm 1,39$ m. Tiek jaunesnių, tiek vyresnių mergaičių nerimo skalės vidurkiai buvo panašūs: jaunesnių vidurkis buvo $9,47 \pm 5,9$ balai, vyresnių mergaičių – $8,55 \pm 6$ balai. Jaunesnių mergaičių tarpe, 16 mergaičių nepasireiškė nerimo simptomai (14 iš jų buvo patenkintos savo kūno svoriu). Vyresnių mergaičių tarpe, 10 mergaičių nepasireiškė nerimo simptomai (7 iš jų buvo patenkintos savo kūno svoriu). Palyginus jaunesnių ir vyresnių mergaičių nerimo simptomų sunkumą, statistiškai reikšmingo skirtumo nebuvo pastebėta ($p > 0,05$). Jaunesnių mergaičių savivertės Rosenberg'o skalės balų vidurkis buvo $14,8 \pm 5,9$ balų, o vyresnių – $16,1 \pm 6,6$ balų. Palyginus jaunesnių ir vyresnių mergaičių savivertę, reikšmingas skirtumas nebuvo stebėtas ($p > 0,05$). Jaunesnių mergaičių psichinės savijautos rodiklio vidurkis buvo $44,2$ balai $\pm 19,5$, vyresnių – $50,1 \pm 23,7$ balai. Palyginus jaunesnių ir vyresnių mergaičių savivertę, reikšmingas skirtumas nebuvo stebėtas ($p > 0,05$).

37 respondentės (22 jaunesnės ir 15 vyresnės) atsakė, jog nėra patenkintos savo kūnu ir norėtų numesti svorio, o 54 respondentės (35 jaunesnės ir 19 vyresnės) – jog

svorio numesti nenorėtų. Svorį norėjusių mesti mergaičių nerimo simptomų sunkumo vidurkis buvo $10,7 \pm 5,6$ (vidutinio sunkumo nerimas), o nenorėjusių – 8 ± 6 (nedidelis nerimas). Tačiau lyginant nerimo simptomų sunkumą, tarp savo kūno svoriu nepatenkintų ir patenkintų mergaičių, statistiškai reikšmingo skirtumo nebuvo. Savivertės balų vidurkis buvo $12,35 \pm 5$ (žema savivertė) tarp svorį mesti norėjusių, o tarp nenorėjusių – $17,31 \pm 6,1$ (vidutinė savivertė). Lyginant savivertę tarp savo kūno svoriu nepatenkintų ir patenkintų mergaičių, nustatyta, jog savo kūno svoriu nepatenkintos mergaitės dažniau turėjo žemą savivertę ($p < 0,05$). Psichinės savijautos balų skaičiaus vidurkis tarp mergaičių, nepatenkintų savo kūno svoriu buvo $40,7 \pm 22,7$ (prasta psichinė savijauta), o tarp patenkintų – $50,3 \pm 19,5$ (gera psichinė savijauta). Lyginant psichinę savijautą tarp mergaičių, norinčių numesti svorio ir patenkintų savo kūno svoriu, rasta, jog, mergaitės norinčios numesti svorio dažniau turėjo prastą psichinę savijautą ($p < 0,05$).

Išvados. Nors daugiau nei pusė tyrime dalyvavusių mergaičių nurodė, jog nenori numesti svorio ir yra patenkintos savo kūnu, nepasitenkinimas savo kūno svoriu ir noras jį sumažinti vis dar yra aktuali problema tarp šio amžiaus mergaičių. Nors lyginant nerimo, savivertės ir psichinės sveikatos rodiklius tarp skirtingo amžiaus mergaičių reikšmingų skirtumų nerasta, tačiau, lyginant tuos pačius rodiklius tarp skirtingą požiūrį į savo kūno svorį turinčių merginų, buvo pastebėta, jog mergaitės norėjusios sumažinti svorį, dažniau turėjo žemą savivertę bei prastą psichinę savijautą.

Raktažodžiai. Lietuva; mergaitės; kūno svoris; savivertė; psichinė sveikata; nerimas.